

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ ΣΤΑ ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΚΕΙΜΕΝΑ 36, 42, 45

A. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας τα παρακάτω αποσπάσματα.

Samnitiū divitiās contempsit et Samnites paupertatem eius mirati sunt. Nam cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent, ut eo uteretur, vultum risu solvit et protinus dixit: "Supervacaneae, ne dicam ineptae, legationis ministri, narrate Samnitibus Manium Curium malle locupletibus imperare quam ipsum fieri locupletem; et mementote me nec acie vinci nec pecunia corrumpi posse".

.....
qui spem Catilinae mollibus sentiis aluērunt coniurationemque nascentem non credendo confirmavērunt; quorum auctoritatem secūti multi, non solum improbi verum etiam imperiti, si in hunc animadvertissem, crudeliter et regie id factum esse dicerent.

.....
Tum cuidam ex equitibus Gallis persuādet ut ad Cicerōnem epistolam deferat. Curat et providet nē, interceptā epistolā, nostra consilia ab hostibus cognoscantur. Quam ob rem epistolam conscriptam Graecis litteris mittit. Legātum monet ut, si adire non possit, epistolam ad amentum tragulae adliget et intra castra abiciat. In litteris scribit se cum legionibus celeriter adfore. Gallus, periculum veritus, constituit ut tragulam mitteret. Haec casu ad turrim adhaesit et tertio post die a quodam milite conspicitur et ad Cicerōnem defertur.

Μονάδες 40

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

pondus	: την αφαιρετική του ενικού αριθμού
ministri	: την ονομαστική του ενικού αριθμού
vultum	: τη γενική του πληθυντικού αριθμού
equitibus	: την κλητική του ενικού αριθμού
legatum	: την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό
nostra	: τη δοτική του πληθυντικού αριθμού στο αρσενικό γένος του β' προσώπου
litteris	: την ονομαστική του ενικού αριθμού
quodam	: την αφαιρετική του ενικού αριθμού στο θηλυκό γένος
casu	: τη γενική του πληθυντικού αριθμού
turrim	: τη γενική του πληθυντικού αριθμού

Μονάδες 10

B1β. multi, mollibus : να γράψετε τους άλλους βαθμούς των επιθέτων στο ίδιο γένος, πτώση και αριθμό (μονάδες 2).

magnum : να γράψετε τα επιρρήματα που παράγονται από το επίθετο και στους τρεις βαθμούς (μονάδες 3) .

Μονάδες 5

B2α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους (να λάβετε υπόψη το υποκείμενο, όπου είναι αναγκαίο):

contempsit	: το β' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής παρακειμένου
solvit	: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής μέλλοντα
possit	: το β' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής υπερσυντελικού
aluērunt	: το α' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής παρατατικού
monet	: τη δοτική του γερουνδίου

- adfore** : το γ' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής παρακειμένου
adhaesit : το σουπίνο στην αιτιατική πτώση
adliget : την ονομαστική ενικού της μετοχής του μέλλοντα στο θηλυκό γένος
mitteret : τη γενική ενικού της μετοχής του ενεστώτα στο ουδέτερο γένος
conspicitur : την αιτιατική ενικού του γερουνδιακού στο αρσενικό γένος.

Μονάδες 10

- B2β. vinci, secūti, dicerent, abiciat, defertur:** να γράψετε το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής ενεστώτα των παραπάνω ρημάτων στην ίδια φωνή.

Μονάδες 5

- Γ1α.** Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω όρων:
pecunia, credendo, ex equitibus, se, cum legionibus, casu, veritus, die (το τελευταίο).

Μονάδες 8

- Γ1β. ut eo uteretur:** να εκφραστεί ο σκοπός με σουπίνο, γερούνδια (2 τρόποι) και τελική μετοχή.

Μονάδες 4

- Γ1γ. Gallus, periculum veritus, constituit:** να αναλυθεί η μετοχή σε ισοδύναμη δευτερεύουσα πρόταση έτσι ώστε να δηλώνει αιτιολογία ως αποτέλεσμα εσωτερικής λογικής διεργασίας.

Μονάδες 2

- Γ1δ. (Haec) tertio post die a quodam milite conspicitur:** να μετατρέψετε τη σύνταξη σε ενεργητική.

Μονάδες 3

- Γ2α. qui spem Catilinae mollibus sententiis aluērunt coniurationemque nascentem non credendo confirmavērunt:** να μετατρέψετε την πρώτη κύρια πρόταση σε χρονική πρόταση που δηλώνει μια υποκειμενική σχέση αιτίου-αιτιατού και στη συνέχεια να τη συμπτύξετε σε μετοχή.

Μονάδες 3

- Γ2β. tertio post die:** να γράψετε την ισοδύναμη έκφραση.

Μονάδες 2

- Γ2γ. Quam ob rem epistulam conscriptam Graecis litteris (Caesar) mittit:** να μετατραπεί η σύνταξη της πρότασης σε απαρεμφατική σε εξάρτηση από το *Caesar scripsit...*

Μονάδες 3

- Γ2δ. cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent, ut epistulam ad amentum tragulae adliget:** να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των προτάσεων (είδος, εισαγωγή, εκφορά, χρήση).

Μονάδες 5

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!

Απαντήσεις

B1α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

pondus	: pondere
ministri	: minister
vultum	: vultuum
equitibus	: eques
legatum	: legatos
nostra	: vestris
litteris	: littera
quodam	: quadam
casu	: casuum
turrim	: turrium

B1β. multi	: plures, plurimi
mollibus	: molioribus, mollissimis
magnum	: magno opere & magnopere, magis, maxime

B2α. contempsit	: contempseritis
solvit	: solvent
possit	: potuissetis
aluērunt	: aleremus
monet	: monendo
adfore	: adfuerit
adhaesit	: adhaesum
adliget	: adligatura
mitteret	: mittentis
conspicitur	: conspiciendum

B2β. vinci	: vince
secūti	: sequere
dicerent	: dic
abiciat	: abice
defertur	: defer

Γ1α. pecunia	: αφαιρετική του μέσου στο <i>corrumpi</i>
credendo	: αφαιρετική γερουνδίου ως επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο <i>confirmaverunt</i>
ex equitibus	: εμπρόθετος προσδιορισμός του διαιρεμένου όλου στο <i>cuidam</i>
se	: υποκείμενο του <i>adfore</i> (ταυτοπροσωπία)· στην ταυτοπροσωπία ως υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου τίθεται αιτιατική πτώση προσωπικής αντωνυμίας· πρόκειται για λατινισμό
cum legionibus	: εμπρόθετος προσδιορισμός της συνοδείας στο <i>adfore</i>
casu	: αφαιρετική του τρόπου στο <i>adhaesit</i>
veritus	: αιτιολογική μετοχή, συνημμένη στο υποκ. <i>Gallus</i> του <i>constituit</i>
die	: αφαιρετική του μέτρου στο <i>post</i>

Γ1β. σουπίνο:	eo usum
γενική γερουνδίου:	eo utendi causa/ gratia
αιτιατική γερουνδίου:	ad / in utendum eo
τελική μετοχή:	usurum eo (σε αιτιατική ενικού, συνημμένη στο eum που προηγείται)

Γ1γ. Gallus, cum periculum veritus esset, constituit

Γ1δ. (Hanc) tertio post die quidam miles conspicit

Γ2α. – cum ei spem Catilinae mollibus sentiis aluissent, coniurationem nascentem non credendo confirmaverunt
– qui (ή ei) spe Catilinae mollibus sentiis al(i)ta coniurationem nascentem non credendo confirmaverunt (αφαιρετική απόλυτη μετοχή)

Γ2β. post tertium diem

Γ2γ. Caesar scripsit eam ob rem epistulam conscriptam Graecis litteris se mittere

Γ2δ. **cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent:** δευτ. επιρρ. χρονική πρότ.· εισάγεται με τον ιστορικό *cum*, ο οποίος χρησιμοποιείται για διηγήσεις του παρελθόντος· εκφέρεται με υποτακτική, γιατί ο ιστορικός *cum* υπογραμμίζει τη βαθύτερη σχέση κύριας και δευτ. πρότ.· δημιουργεί μια σχέση αιτίου και αιτιατού ανάμεσά τους (είναι φανερός ο ρόλος του υποκειμενικού στοιχείου της υποτακτικής)· συγκεκριμένα, εκφέρεται με υποτακτική υπερσυντελικού, γιατί εξαρτάται από ρήμ. ιστορικού χρόνου και δηλώνει το προτερόχρονο (στο παρελθόν)· λειτουργεί ως επιρρ. προσδ. του χρόνου στα *solvit* και *dixit*.

ut epistulam ad amentum tragulae adliget: δευτ. ουσιαστική βουλητική πρότ.· εισάγεται με τον βουλητικό σύνδεσμο *ut*, γιατί είναι καταφατική· εκφέρεται με υποτακτική, γιατί το περιεχόμενό της είναι απλώς επιθυμητό· συγκεκριμένα, εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα, γιατί εξαρτάται από αρκτικό χρόνο (και δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν)· υπάρχει ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων, γιατί η βούληση είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της (συγχρονισμός της κύριας με τη δευτ. πρότ.)· έμμεσο αντικ. του *monet*.